

Tájékoztató összefoglalás a felszámolási eljárás esetén a vezető tisztségviselő kötelezettségéről és a vele, valamint a tagokkal szemben érvényesíthető vagyonfelelősségről, bírságról és büntetőjogi következményekről

Hatályos jogszabályi állapot: 2026. augusztus

Jelen összefoglalóval azt kívánjuk bemutatni, milyen kötelezettségek terhelik a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjét és tagjait, e kötelezettségek megszegése milyen vagyoni, cégjogi és büntetőjogi következményekkel járhat, és mit tehet a vezető tisztségviselő a felelősség elkerülése érdekében. Az eljárás **adózási és számviteli feladatait** a jelen tájékoztató **melléklete** tartalmazza.

I. Jogsabályi környezet

- a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló **1991. évi XLIX. törvény (Cstv.)**;
- a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló **2006. évi V. törvény (Ctv.)** – különösen az eltiltás szabályai;
- a Polgári Törvénykönyvről szóló **2013. évi V. törvény (Ptk.)** – a vezető tisztségviselő és a tagok felelősségének általános szabályai;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló **2012. évi C. törvény (Btk.)**;
- az adózás rendjéről szóló **2017. évi CL. törvény (Art.)** – különösen az adóregisztrációs eljárás;
- a számvitelről szóló **2000. évi C. törvény (Számv. tv.)** és a felszámolás számviteli feladatairól szóló **225/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet**;
- a munkavállalók követeléseinek védelméről (Bérgarancia Alap) szóló **1994. évi LXVI. törvény**;
- a munka törvénykönyvéről szóló **2012. évi I. törvény (Mt.)**.

II. Az eljárás rövid áttekintése – határidők a vezető tisztségviselő szemszögéből

A felszámolás **kezdő időpontja** a felszámolást elrendelő jogerős végzés Céglönyben történő közzétételének napja. Ettől az időponttól a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot már **kizárólag a felszámoló** tehet. A vezető tisztségviselő kötelezettségei ugyanakkor nem szűnnek meg – éppen ellenkezőleg, ekkor válnak esedékessé.

Határidő	Feladat	Jogsabály
3 munkanap	az értékpapírszámlát vezető és az egyéb pénzügyi eszközöket kezelő szolgáltató, valamint a zálogjoggal, végrehajtási joggal és óvadékkal rendelkező hitelezők értesítése	Cstv. 31. § (1) h)
haladéktalanul	a munkavállalók, szövetkezeti tagok, szakszervezetek és az üzemi tanács tájékoztatása	Cstv. 31. § (1) e)
15 nap	nyilatkozat a környezetvédelmi és természetvédelmi, valamint a hulladékgazdálkodási hatóság felé; az 57. § (1) c) szerinti követelések jogosultjainak tájékoztatása	Cstv. 31. § (1) c), f)
30 nap	tevékenységet lezáró mérleg, zárómérleg és adóbevallás átadása; iratjegyzék és a vagyon leltár szerinti átadása; kimutatás az idegen vagyontárgyakról	Cstv. 31. § (1) a), b), j)
40 nap	a hitelezők igénybejelentési határideje (nyilvántartásba vételi díj: a követelés 1%-a)	Cstv. 28. §, 46. §
180 nap	jogvesztő végső határidő a hitelezői igények bejelentésére	Cstv. 37. §
120 nap / 1 év	a felszámolás előtti ügyletek megtámadására nyitva álló szubjektív és objektív jogvesztő határidő	Cstv. 40. §
2 év	a felszámolási zárómérleg elkészítése főszabály szerint kötelezővé válik	Cstv. 50–52. §

FONTOS!

A vezető tisztségviselő kötelezettségei akkor is fennállnak, ha a felszámolást nem ő kezdeményezte, ha a cég már nem működik, és akkor is, ha a tisztsége időközben megszűnt. A határidők a felszámolás kezdő időpontjától – tehát a közzététel napjától – számítanak, nem a végzés kézhezvételétől.

III. A vezető tisztségviselő kötelezettsége

A Cstv. 31. § (1) bekezdése szerint a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles:

- a) a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal **záróleltárt**, valamint **éves beszámolót** (egyszerűsített éves beszámolót) (a továbbiakban együtt: **tevékenységet lezáró mérleg**), továbbá az eredmény felosztása után **zárómérleget és adóbevallást készíteni**, azokat a felszámolás kezdő időpontját követő **30 napon belül** a **felszámolónak és az adóhatóságnak átadni**, és nyilatkozni arról, hogy a tevékenységet lezáró mérleg, illetve az eredmény felosztása után készített zárómérleg az adós vagyoni helyzetéről **valós és megbízható képet ad**, valamint nyilatkozni arról is, hogy a mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében milyen lényeges változások történtek;
- b) a **nem selejtezhető iratokról iratjegyzéket készíteni**, és azt, az irattári anyagot, valamint a **vagyont leltár szerint átadni** a felszámolónak legkésőbb a felszámolás kezdő időpontját követő **30 napon belül**; ugyanilyen határidővel a **fennálló szerződéseiről, a folyamatban lévő ügyekről, eljárásokról tájékoztatást adni**, továbbá nyilatkozni arról, hogy valamennyi vagyontárgyra, iratra vonatkozóan teljesítette az átadási kötelezettségét;
- c) a felszámolás kezdő időpontjától számított **15 napon belül** a felszámolónak és a felszámoló útján a **környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságnak nyilatkozatot tenni** arról, hogy maradtak-e fenn olyan környezeti károsodások, környezeti terhek, amelyekből bírságfizetési vagy egyéb fizetési kötelezettség, a károsodások, illetve terhek rendezéséhez szükséges kiadás származhat, továbbá a **hulladékgazdálkodási hatóságnak** a vállalkozás telephelyein lévő hulladékokról, az ezek kezelésével kapcsolatos, még végre nem hajtott hatósági határozatokról, illetve folyamatban lévő ellenőrzésekről;
- d) a felszámolónak **tájékoztatást adni** minden, a **40. § (1) bekezdés** tárgyát képező jogügyletről, illetve kötelezettségvállalásról;
- e) a felszámolás elrendeléséről a **munkavállalókat**, illetve a szövetkezeti tagokat, valamint az Mt. 270. §-ában meghatározott **szakszervezeteket**, az Mt. XX. fejezete szerinti **üzemi tanácsot** (üzemi megbízottat) **haladéktalanul tájékoztatni**;
- f) a felszámolás elrendeléséről az **57. § (1) bekezdés c) pontjában** meghatározott követelések jogosultjait a felszámolás kezdő időpontját követő **15 napon belül** tájékoztatni;
- g) a felszámoló kérésére az adós felszámolás előtti tevékenységével, a vagyontárgyak elhelyezésével kapcsolatos **tájékoztatást megadni**, a felszámoló tevékenységét elősegíteni;
- h) a felszámolás elrendeléséről a felszámolás elrendelését követő **három munkanapon belül értesíteni** az adós érték-papírszámláját vezető szolgáltatót és az egyéb pénzügyi eszközeit kezelő szolgáltatót, valamint a **zálogjoggal, végrehajtási joggal és óvadékkal rendelkező hitelezőket**, és az értesítés teljesítését a felszámoló számára igazolni;
- i) a **26. § (5) bekezdésében** meghatározott céltartalékképzési kötelezettség teljesítéséről a felszámolót tájékoztatni;
- j) a felszámolás kezdő időpontját követő **30 napon belül** a felszámoló számára dokumentumokkal alátámasztott **kimutatást adni** a gazdálkodó szervezet rendelkezése alatt álló azokról a vagyontárgyakról és egyéb eszközökről, amelyek a 4. § értelmében **nem tartoznak a gazdálkodó szervezet vagyonába**, továbbá ezeket a felszámoló számára rendelkezésre bocsátani.

A felszámoló ellenőrzési jogosultsága. A felszámoló az e törvény szerinti feladatainak teljesítése érdekében **az adós helyiségeibe beléphet, bármely vagyontárgyát átvizsgálhatja**. Az adós a lezárt helyiségét, vagyontárgyát (bútorát, egyéb ingóságát) a felszámoló felhívására **köteles haladéktalanul felnyitni**, a vagyontárgy meglétéről és hollétéről tájékoztatást adni (Cstv. 31. §).

IV. A tulajdonosi jogok megszűnése és a részesedés átruházásáért való felelősség

1. A tulajdonosi jogok megszűnése (Cstv. 34. §)

A **Cstv. 34. § (1)–(2) bekezdése** szerint a felszámolás kezdő időpontjában **megszűnnek a tulajdonosnak a gazdálkodó szervezettel kapcsolatos, külön jogszabályokban meghatározott jogai**. A felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot **csak a felszámoló tehet**.

Ennek gyakorlati következménye, hogy a kezdő időpont után a vezető tisztségviselő vagy a tag által a cég vagyonával kapcsolatban tett bármely jognyilatkozat érvénytelen, az ilyen rendelkezés pedig egyúttal büntetőjogi felelősséget is megalapozhat (lásd a VI/B. pontot).

2. A társasági részesedés rosszhiszemű átruházása (Cstv. 63/A. §)

A **Cstv. 63/A. §** alapján, amennyiben az **adós**nak – a bíróság által jóváhagyott közbenső mérleg (egyszerűsített eljárás esetén pedig a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat) szerint – a **jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása van**, a hitelező kereseti kérelmére a bíróság megállapítja, hogy a **felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező volt tag (részvényes) korlátlanul felel az adós ki nem elégített kötelezettségeiért**.

Kimentés: a volt tag mentesül, ha bizonyítja, hogy a részesedés átruházásának időpontjában az adós még fizetőképese volt, a tartozás felhalmozódása csak ezt követően következett be, vagy hogy az adós ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt vagy nem volt fizetőképese, de a tag (részvényes) **az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el**.

V. A hitelezői igények és a kielégítési sorrend

A hitelezők a felszámolást elrendelő végzés közzétételét követő **40 napon belül** jelenthetik be követeléseiket a felszámolónak; a nyilvántartásba vételhez a követelés **1%-ának megfelelő, de legfeljebb a törvényben meghatározott összegű nyilvántartásba vételi díjat** kell megfizetni. A **180 napos** határidő ezzel szemben **jogvesztő**: az ezen túl bejelentett igények a felszámolási eljárásban már nem érvényesíthetők.

A **Cstv. 57. § (1) bekezdése** szerinti kielégítési sorrend – vázlatosan:

- a felszámolás költségei;
- a zálogjoggal biztosított követelések (a zálogtárgy értékesítéséből származó bevétel erejéig);
- a tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék és hasonló, járadékjellegű követelések;
- a magánszemélyek, kisvállalkozások, mezőgazdasági őstermelők egyéb követelése;
- a társadalombiztosítási tartozások, adók és adók módjára behajtandó köztartozások;
- az egyéb követelések;
- a késedelmi kamat, késedelmi pótlék, bírság és egyéb szankciójellegű követelések;
- végül az adós tagjának, vezető tisztségviselőjének és ezek közeli hozzátartozóinak követelése.

FONTOS!

A kielégítési sorrend megsértése – tehát ha valamely hitelező a többiek rovására, soron kívül kap kifizetést – a felszámolás elrendelését követően önálló bűncselekmény [Btk. 404. § (4) bekezdés]. A tagi kölcsön és a vezető tisztségviselő követelése a sorrend legvégén áll: ezek „előrehozott” kifizetése tipikus kockázati magatartás.

VI. A felszámolás előtti ügyletek megtámadása (Cstv. 40. §)

A hitelező – vagy az adós nevében a felszámoló – **keresettel megtámadhatja** az adós korábbi szerződéseit és egyéb jognyilatkozatait. Az egyes esetekörök és a visszatekintési időszakok (a felszámolási kérelem bírósághoz érkezésének napjától visszszámítva):

Megtámadható ügylet	Visszatekintési időszak
az adós vagyonának csökkenését eredményező ügylet, ha az adós szándéka a hitelező(k) kijátzására irányult, és a másik fél erről tudott vagy tudnia kellett	5 év
az adós vagyonából történő ingyenes elidegenítés, a vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalás, illetve a harmadik személy javára feltűnően aránytalan értékkülönbséggel megkötött visszerhes jogügylet	3 év
valamely hitelező előnyben részesítése (pl. fennálló szerződés módosítása a hitelező javára, biztosítékkal nem rendelkező hitelező részére biztosíték nyújtása)	90 nap
a biztosítéki célú ügyletek meghatározott köre	3 év

Perindítási határidők: a megtámadásra okot adó körülményről való tudomásszerzéstől számított **120 napon** belül, de legfeljebb a **felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn** belül. Ha a felszámoló a hitelezőt értesíti a megtámadható jogügyletről, a hitelező az **értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül** akkor is jogosult a megtámadásra, ha a jogvesztő határidő már eltelt, vagy abból 15 napnál kevesebb van hátra.

Ez a szabály magyarázza a III/d) pont szerinti tájékoztatási kötelezettséget: a vezető tisztségviselőnek a felszámolót e jogügyletekről tájékoztatnia kell. A tájékoztatás elmulasztása vagy valótlan adatok közlése önálló bírságolási és felelősségi alap.

VII. A kötelezettségek nem teljesítésének következményei

A. Polgári jogi és cégjogi felelősség

Amennyiben a vezető tisztségviselő a Cstv. 31. §-ban előírt kötelezettségeinek határidőben nem tesz eleget, a felszámoló a Cstv. 33. §-ban foglaltaknak megfelelően köteles eljárni.

A/1. Pénzbírság (Cstv. 33. § (1) bekezdés)

A bíróság az adott gazdálkodó szervezettől a felszámolás kezdő időpontját megelőző évben felvett **bevételeinek 50%-áig**, vagy – ha a vezető bevétele nem állapítható meg – **2 000 000 forintig terjedő pénzbírsággal sújthatja** a gazdálkodó szervezet vezetőjét, aki

- a 31. §-ban foglalt kötelezettségét elmulasztotta, vagy azt késedelmesen teljesíti,
- valótlan adatokat közölt, vagy
- a felszámolóval való együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

A bírság akkor is kiszabható, ha a vezető már nem áll az adósnál munkaviszonyban, munkavégzési kötelezettséggel járó egyéb jogviszonyban, tagsági viszonyban, vagy a vezető tisztségviselői (cégvezetői) minősége megszűnt.

A/2. A vezetői felelősség megállapítása és a marasztalás (Cstv. 33/A. §)

Ez a felelősségi alakzat **két, egymásra épülő perben** érvényesül. A megkülönböztetés gyakorlati jelentősége nagy: az első per önmagában nem eredményez fizetési kötelezettséget, de megnyitja az utat a másodikhoz.

1. lépés – megállapítási per. A **Cstv. 33/A. § (1) bekezdése** szerint a hitelező vagy – az adós nevében – a felszámoló a **felszámolási eljárás alatt** keresettel kérheti az illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, **a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet be-következtét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el**, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból meghiúsulhat. A per soha nem eredményezi az adós vagyonának növekedését: tárgya kizárólag a felelősség és annak mértéke.

Biztosítéknyújtás – Cstv. 33/A. § (9) bekezdés. A megállapítási perben a felperes kérheti, hogy a bíróság a volt vezetőt **biztosíték nyújtására kötelezze**. A kérelemben a biztosítéknyújtás indoklását alátámasztó körülményeket valószínűsíteni kell. A biztosíték formája a **bíróság gazdasági hivatalában letéti számlára forintban befizetendő pénzüsszeg**. A biztosíték nem a

pert indító hitelezőt, hanem **a hitelezők összességét illeti meg** [1/2022. (IX. 20.) KK-PK kollégiumi vélemény]. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a volt vezetőnek már a marasztaló ítélet előtt pénzt kell letétbe helyeznie.

2. lépcső – marasztalási per (Cstv. 33/A. § (11) bekezdés). A megállapítási perben jogerősen megállapított felelősség alapján – **a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céggközlönyben történő közzétételét követően – bármely olyan hitelező**, akinek követelését a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vették, de ott nem térült meg, keresettel kérheti, hogy a bíróság az okozott vagyoni hátrány mértékéig kötelezze az adós volt vezetőjét e követelés kifizetésére. A marasztalási per **nem korlátozódik a megállapítási pert indító felekre**. Ha több per indul, azokat egyesíteni kell, a követeléseket arányosan kell kielégíteni.

FIGYELEM – megváltozott határidő!

A marasztalási kereset előterjesztésére korábban 90 napos jogvesztő határidő állt nyitva. Ezt a 2020. évi módosítás eltörölte: a keresetindítás azóta az általános elévülési időn belül lehetséges. Ez a volt vezető szempontjából lényegesen hosszabb kockázati időszakot jelent, mint korábban.

A bizonyítási teher megfordulása – Cstv. 33/A. § (5) bekezdés. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően **neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget** a gazdálkodó szervezet éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott **letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének**, vagy nem teljesíti a **31. § (1) bekezdés a)–d) pontja** szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, **neki kell bizonyítania**, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

A/3. Megtérítési kötelezettség egyszerűsített felszámolás esetén (Cstv. 63/B. § (6) bekezdés)

A felszámolás egyszerűsített módon történő befejezése esetén a bíróság végzésben az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét **hivatalból** kötelezi

- az 59. § (5) bekezdés alapján kifizetésre kerülő **felszámolói díj állam javára történő megtérítésére**;
- a felszámolási eljárást kezdeményező hitelező részére a meg nem térült **illeték és közzétételi költségtérítés megtérítésére**;
- a felszámoló kérelmére az egyszerűsített felszámolási eljárásban megillető **500 000 forint** és a felszámolónak az 59. § (5) bekezdés alapján kifizetett összeg **különbözetének** a felszámoló részére történő megtérítésére,

ha az egyszerűsített felszámolási eljárásra **a könyvvezetés, illetve a nyilvántartások hiányossága miatt** került sor, vagy ha a vezető tisztségviselő a cég felszámolását megelőző három év közül bármelyikben neki felróható okból nem tett eleget az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének.

A/4. A tag korlátlan felelőssége hátrányos üzletpolitika miatt (Cstv. 63. § (2) bekezdés)

A **minősített többséget biztosító befolyás alatt álló**, valamint az **egyszemélyes gazdasági társaság**, továbbá az **egyéni cég** felszámolása esetében a befolyással rendelkező, illetve az egyedüli tag (részvényes) **korlátlan felelősséggel tartozik** a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi – ha a hitelezőnek **a felszámolási eljárás során, vagy annak jogerős lezárásáról hozott határozat Céggközlönyben való közzétételét követő 90 napos jogvesztő határidőn belül** benyújtott keresete alapján a bíróság a tagot (részvényt) – az adós társasággal összefüggő **tartósan hátrányos üzletpolitikája** miatt fennálló helytállási kötelezettségére tekintettel – a hitelező nyilvántartásba vett, fedezet hiányában ki nem elégített követelésének megfizetésére kötelezi.

Tipikus, hátrányos üzletpolitikaként értékelhető magatartás például a társaságra nézve egyoldalúan előnytelen kölcsön- vagy szolgáltatási szerződés, az árrés tartós elvonása, illetve a piac vagy az ügyfélkör átcsoportosítása a befolyással rendelkező más érdekeltisébe.

A/5. Eltiltás – a felelősség cégjogi következménye (Ctv. 9/B–9/D. §)

Ez a jogkövetkezmény a gyakorlatban a legsúlyosabb, mert nemcsak a felszámolt céghez kapcsolódik, hanem az érintett **teljes gazdasági tevékenységét** évekre korlátozza.

A Ctv. 9/B. § (1) bekezdése szerint a cégbíróság **öt évre eltiltja** azt a személyt,

- a) akinek **felelősségét a felszámolási eljárás során ki nem elégített hitelezői követelésért a bíróság jogerősen megállapította**, és a jogerős bírósági határozat szerinti fizetési kötelezettségét nem teljesítette;
- b) aki a gazdasági társaság tartozásáért való **korlátlan tagi helytállási kötelezettségének** nem tett eleget; vagy
- c) akivel mint vezető tisztségviselővel szemben a cégbíróság **pénzbírságot** szabott ki, és a jogerős határozat szerinti fizetési kötelezettségét nem teljesítette,

feltéve, hogy a vele szembeni **végrehajtás eredménytelen** volt.

Az eltiltás tartalma: az eltiltott személy nem szerezhetsz gazdasági társaságban **többségi befolyást**, nem válhat gazdasági társaság **korlátlanul felelős tagjává**, egyéni cég tagjává, továbbá **nem lehet cég vezető tisztségviselője (képviselője)** – vagyis valamennyi más cégében is törlik a tisztségéből.

Kénysztöreléssel összefüggő eltiltás – Ctv. 9/C. §. Ha a cég törlésére kénysztörelési eljárásban kerül sor – ideértve azt is, ha a kénysztörelési eljárásból „átfordult” felszámolási eljárás vezetett a megszűnéshez –, a cégbíróság eltiltja azt a személyt, aki a kénysztörelési eljárás megindításának időpontjában vagy az azt megelőző évben vezető tisztségviselő, korlátlanul felelős tag, illetve korlátolt tagi felelősséggel működő társaságban többségi befolyással rendelkező tag volt.

Halmazódás – Ctv. 9/D. §. Ha ugyanazt a személyt több cég vonatkozásában is eltiltják, az eltiltás időbeli hatálya a leghosszabb eltiltás kezdő időpontjához igazodik, illetve a hátralévő időtartammal meghosszabbodik.

A/6. Adójogi mellékkövetkezmény – adóregisztrációs akadály (Art. 19. §)

Az eltiltástól függetlenül is korlátozhatja a további gazdasági tevékenységet, hogy a NAV az **adóregisztrációs eljárásban megtagadja az adószám megállapítását** – tehát meghiúsul az új cég bejegyzése vagy a vezető tisztségviselői kinevezés bejegyzése –, ha az érintett vezető tisztségviselő, cégvezető, képviselőre jogosult tag, illetve a meghatározott mértékű szavazati joggal rendelkező tag olyan más adózó jelenlegi vagy volt vezető tisztségviselője, tagja, amely

- a törvényben meghatározott összeghatárt meghaladó, **180 napon keresztül folyamatosan fennálló adótartozással** rendelkezik, vagy
- a kérelem benyújtását megelőző **öt éven belül** a törvényben meghatározott összeghatárt meghaladó **adótartozással jogutód nélkül megszűnt**, vagy
- amelynek **adószámát** az adóhatóság öt éven belül törölte.

Az akadály fennállása esetén **kimentési kérelem** terjeszthető elő. Előzetesen kérhető hatósági bizonyítványnak minősülő igazolás is arról, hogy az érintettel szemben nem áll fenn akadály. *A törvényben meghatározott összeghatárok időről időre változnak, ezért azokat a konkrét ügyben mindig a hatályos Art. alapján kell ellenőrizni.*

A/7. A Ptk. szerinti általános felelősség

A fenti, fizetésképtelenségi jogi tényállásoktól függetlenül a vezető tisztségviselő a jogi személlyel szemben a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályai szerint felel az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért. A vezető tisztségviselő harmadik személlyel szembeni deliktuális felelősségét megalapozó korábbi rendelkezés hatályon kívül helyezése óta a hitelezők jellemzően a fenti Cstv.-beli speciális tényállásokat hívják fel – ezek tehát nem kiegészítő, hanem **elsődleges** felelősségi utak.

B. Büntetőjogi felelősség

A Cstv. 33. § (4) bekezdése szerint „a felszámoló a tudomására jutott bűncselekményt – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – **köteles** az eljárás lefolytatására illetékes **hatóságnak írásban bejelenteni**”. A felszámolási eljárás tehát a gyakorlatban rendszeresen vezet büntetőeljárás megindulásához.

- **Sikkasztás (Btk. 372. §)** – ha a vezető tisztségviselő vagy a tulajdonos a cég vagyonát saját maga javára fordítja, azaz a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik;
- **Hűtlen kezelés (Btk. 376. §)** – aki a cég vagyonának kezelése során, mint kezelő (vezető tisztségviselő), a kötelezettségének megszegésével nem tesz eleget, és ezzel kárt okoz;
- **Felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása (Btk. 397. §)** – a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettség teljesítését elmulasztja, és ezáltal lehetővé teszi, hogy a költségvetési csalást a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet tevékenysége körében elkövesse;
- **A számvitel rendjének megsértése (Btk. 403. §)** – amennyiben a vezető tisztségviselő a Cstv. 31. §-ban írt kötelezettségeinek nem tesz eleget, illetve a beszámolóképzési, könyvvezetési, letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségét megszegi;

Csődbűncselekmény (Btk. 404. §) – négy önálló alakzattal:

- **(1) bekezdés:** aki a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet esetén a) a vagyon vagy annak egy része **elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével**, b) **szinlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével**, vagy c) az **ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon** a gazdálkodó szervezet vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja;
- **(2) bekezdés:** ugyanígy büntetendő, aki a gazdálkodó szervezet **fizetéseképtelenné válását vagy annak látszatát** az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével idézi elő;
- **(3) bekezdés:** a fizetéseképtelenség esetén az (1) bekezdés szerinti magatartással a hitelezők kielégítésének megghiúsítása;
- **(4) bekezdés – a hitelező jogtalan előnyben részesítése:** aki a **felszámolás elrendelését követően** valamely hitelezőjét a Cstv.-ben meghatározott **kielégítési sorrend megsértésével előnyben részesíti**, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő;
- **(5) bekezdés – büntethetőségi feltétel:** az (1)–(3) bekezdés szerinti cselekmény akkor büntethető, ha a csődeljárást megindították, a felszámolást, kényszersztörési vagy kényszer-végelszámolási eljárást elrendelték, vagy a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg;
- **(6) bekezdés – tettesi kör:** a csődbűncselekményt tettesként az követheti el, aki az adós gazdálkodó szervezet vagyonával vagy annak egy részével **rendelkezni jogosult, vagy arra lehetősége van** – akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen.

További, gyakran felmerülő tényállások:

- **Tartozás fedezetének elvonása (Btk. 405. §)** – aki az írásbeli szerződés alapján fennálló követelés fedezetéül szolgáló vagyont részben vagy egészben elvonja, és ezzel a tartozás kiegyenlítését részben vagy egészben megghiúsítja;
- **Saját tőke csorbítása (Btk. 407. §)** – a részvénytársaság, a korlátolt felelősségű társaság, a szövetkezet, az európai részvénytársaság vagy az európai szövetkezet vezető tisztségviselője vagy tagja, aki a társaság saját tőkéjét részben vagy egészben elvonja;
- **Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása (Btk. 409. §)** – a gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki közreműködik abban, hogy a) a gazdálkodó szervezet a **székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén ne legyen fellelhető**, b) közhitelű nyilvántartásba olyan személy kerüljön a képviselőre jogosultként bejegyzésre, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye **ismeretlen**, vagy c) közhitelű nyilvántartásba tulajdonosként ismeretlen lakóhelyű, illetve **nem a tényleges tulajdonos** kerüljön bejegyzésre; ugyancsak e bűncselekményt valósítja meg, aki a jogszabályban előírt, közhitelű nyilvántartásba bejegyzendő gazdasági adat, jog vagy tény bejelentését, illetve annak változását elmulasztja.

VIII. Kiutak a felszámolási eljárásból

1. Egyezség (Cstv. 41–44. §)

A felszámolási eljárás **nem szükségszerűen végződik a cég megszűnésével**. Az adós a hitelezőkkel egyezséget köthet az adósságrendezés feltételeiről; ha az egyezség megfelel a törvényi feltételeknek, a bíróság azt jóváhagyja, és a felszámolási eljárást befejezetté nyilvánítja. Az egyezség tipikus tartalma a tartozás egy részének elengedése, a fizetési határidők átütemezése, illetve a hitelezők részbeni kielégítése.

2. A tartozás és az eljárási költségek kiegyenlítése

A felszámolási eljárást meg kell szüntetni, ha az adós a tartozásait és az eljárás költségeit **teljes egészében kifizeti**. Ez a leggyorsabb megoldás, ha a fizetéseképtelenséget átmeneti likviditási zavar okozta, és a tulajdonosi kör hajlandó forrást biztosítani.

GYAKORLATI TANÁCS

Mindkét kiút időérzékeny: minél előrehaladottabb az eljárás, annál magasabbak a felszámolói díjak és költségek, és annál kevesebb vagyon marad. A döntést tehát a felszámolás kezdő időpontját követő első hetekben érdemes meghozni.

IX. Mit tegyen a vezető tisztségviselő?

A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti **bizonyítási teher-fordulás** miatt a védekezés eredményessége jellemzően nem a perben, hanem **a felszámolást megelőző időszakban** dől el. Az alábbi lépések ezt a helyzetet javítják:

- **Az iratok és a vagyon átadását tételes, kétoldalúan aláírt átadás-átvételi jegyzőkönyvvel dokumentálni** – tételes lista, dátum, átvéő aláírása. Az „átadtam” állítás bizonyítás nélkül nem véd.
- **A 30 napos határidőket naptározni**, és a teljesítést igazolható módon (cégkapu, tértivevény) dokumentálni.
- **Az elmaradt beszámolókat pótolni, letétbe helyezni és közzétenni** – ez zárja ki a bizonyítási teher megfordulását és a Cstv. 63/B. § (6) szerinti megtérítési kötelezettséget.
- **A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet felismerésének időpontját és az azt követő üzleti döntések indokait írásban rögzíteni** (taggyűlési jegyzőkönyv, feljegyzés, könyvelői egyeztetés).
- **A hitelezői érdekek figyelembevételét igazoló dokumentumokat megőrizni** – fizetési ütemezések, tárgyalási emlékeztetők, moratóriumkérelmek, részletfizetési megállapodások.
- **A kielégítési sorrendet betartani**: a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, illetve a felszámolás elrendelését követően nem szabad egyes hitelezőket a többiek rovására kifizetni – különösen nem tagi kölcsönt vagy vezetői követelést visszafizetni.
- **Nem megkötni** olyan ügyletet, amely a Cstv. 40. § hatálya alá eshet (ingyenes vagyonjuttatás, feltűnően aránytalan értékű értékesítés, utólagos biztosítéknyújtás).
- **Együttműködni a felszámolóval** – a megtagadott együttműködés önálló bírságolási ok.
- **Jogi képviselőt bevonni** már a felszámolási kérelem kézhezvételekor, nem a megállapítási per megindításakor.

X. Tipikus hibák

- az iratanyag hiányos vagy dokumentálatlan átadása – ez önmagában megfordítja a bizonyítási terhet;
- elmaradt beszámoló-letétbehelyezés az utolsó három évben;
- „szelektív” hitelezőfizetés, tagi kölcsön visszafizetése a felszámolás közelében;
- vagyonkimentés, cégvagyon értékesítése kapcsolt félnek a felszámolási kérelem beadása előtti hónapokban;
- a részesedés „ejtőernyős” átruházása közvetlenül a felszámolás előtt – ez a Cstv. 63/A. § közvetlen célpontja;
- a székhely fellelhetetlensége, a cégkapu figyelmen kívül hagyása;
- a felszámolóval való együttműködés megtagadása, valótlan adatok közlése;
- a kimentési és egyezségi lehetőségek elmulasztása időhiány miatt.

XI. Fogalomtár

Fogalom	Jelentése
fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet	az az időpont, amelytől kezdve a vezető előre látta vagy ésszerűen előre láthatta, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgkor kielégíteni a vele szembeni követeléseket
a felszámolás kezdő időpontja	a felszámolást elrendelő jogerős végzés Céglözlönyben történő közzétételének napja
tevékenységet lezáró mérleg	a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal készített záróleltár és éves (egyszerűsített éves) beszámoló együttesen
megállapítási per	a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti per, amelyben a bíróság a felelősség fennállását és mértékét állapítja meg, fizetésre kötelezés nélkül
marasztalási per	a felszámolás jogerős lezárása után indítható per, amelyben a bíróság a volt vezetőt a meg nem térült hitelezői követelés kifizetésére kötelezi
eltiltás	cégjogi szankció, amelynek hatálya alatt az érintett nem lehet vezető tisztségviselő, nem szerezhet többségi befolyást és nem válhat korlátlanul felelős taggá

Jelen összefoglaló általános tájékoztatásul szolgál, nem minősül jogi tanácsadásnak, és nem helyettesíti az egyedi ügyben adott szakmai állásfoglalást. A jogszabályi hivatkozások a fenti hatályossági időpont szerinti állapotot tükrözik. Az eljárás adózási és számviteli feladatait a tájékoztató melléklete tartalmazza.